

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - בלק קצא:

פּתַח וְאָמַר, (שמוות יג) וְהוּ' הַלֵּךְ לַפְּנִיחִים יוֹמָם בְּעִמּוּד עֲנָן וְגו'.
וְהוּ' - זָקַף טַעַם לְמַעְלָה, לְפָנָה זְהוּ? אֵלָּא בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כְּפֹה נִאָּה
וְיִפֶּה הִיחַ לְכַלָּה הַזֹּאת שְׁהִיְתָה כְּפֹפֶה עַד עֵתָה בְּגִלוּתָא, וְכַעַת
הוֹלְכַת בְּזִקְיֹפּוֹת רֹאשׁ בְּאוֹכְלוּסְיָהּ בְּשִׁמְחָה.

בְּהוּ' זָקַף טַעַם לְמַעְלָה. הַלֵּךְ לַפְּנִיחִים יוֹמָם. עַד בָּאֵן לֹא יָדַע אִם
כְּלָה זֶה הַלְכָה לַפְּנִיחִים אִם לֹא, שְׁהָרִי טַעַם מִפְּסִיק בְּהוּ'. אֵלָּא
הִיא הִיְתָה שָׁם, אֲבָל מִי שְׁהַלֵּךְ לַפְּנִיחִים, זָמַן עֲלִיּוֹן, כַּעַל הַבַּיִת,
אוֹתוֹ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע (שְׁהוֹמִין) לוֹ, וּמִיְהוּ? אֲבָרְחָם,
שְׁכַתוֹב (תַּחֲלִים מִכ) יוֹמָם יִצְוֶה הוּ' חֲסִדוֹ. וְכַתוּב (יִרְמִיָּה לֹא) אִם
לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלֵילָה. יוֹם שְׁפָל הַיָּמִים כְּלוּלִים בּוֹ, יוֹם שֶׁל שְׂאָר
הַיָּמִים, הוּא שְׂאָר כָּל הַיָּמִים בְּיָדָיו. וְעַל זֶה נִקְרָא יוֹמָם וְלֹא יוֹם,
וּמִשׁוּם זֶה הַלֵּךְ לַפְּנִיחִים יוֹמָם. הוּא הוֹלֵךְ בַּיּוֹם, וְהַכְּלָה הוֹלְכַת
כְּלוּלָה, שְׁכַתוֹב וְלֵילָה בְּעִמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם, זֶה כְּלָה, כָּל אֶחָד
כְּרָאוּי לוֹ. וְאַתֶּם חֲבֵרִים, יוֹמָם וְלֵילָה יְהִיָּה לַפְּנִיכֶם כְּכָל שְׁעָה.
נִשְׁקוּהוּ וּבְרַכּוּהוּ בְּמַקְדָּם וְהִלְכוּ.

בָּאוּ לַפְּנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְסִפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֵׂה. תַּמָּה. אָמַר, כְּפֹה נִאָּה
הוּא, אֲבָל לֹא עוֹלָה בְּשֵׁם. עֵץ דֶּק, כְּשֶׁעוֹלָה אוֹרוֹ, עוֹלָה לְפִי
שְׁעָה, וּמִיָּד כְּבָה וְשׁוֹקַע. וְעוֹד הָרִי אֲמַרְנוּ אוֹר זֶה מִמָּה נִהְיָה.

פּתַח וְאָמַר, (תַּחֲלִים קיב) גְּבוּר בְּאַרְצֵי יְהוּדָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל
וּבְיַרְדֵּן. כִּד בַּר נִשׁ אִיְהוּ גְּבוּר בְּאַרְצֵי, גְּבוּר בְּאוֹרֵינִתָא, גְּבוּר
בְּיַבְרֵיָה, גְּבוּר בְּאַרְצֵי וְדָאֵי. סְלִיק נְהוּרֵיָהּ, וְאַתְמַשְׁף בֵּיהּ מוֹשִׁיכּוּ
סָגִי, כִּדִּין דוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרַךְ, יְבָרַךְ כְּתִיב.

אָמַר רַבִּי אַבְבָּי, וְהָרִי רְאִינוּ תִּינוּקוֹת שְׂאוּמָרִים דְּכָרִים עֲלִיּוֹנִים
וְאַחַר כֵּן עוֹמְדִים רְאִישֵׁי הָעוֹלָם. אָמַר לוֹ, תִּינוּק שְׂאוּמָר דְּכָר
אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם לְפִי שְׁעָה, כְּלִי כוֹנְנָתָם, מִכְּטָח אָדָם בְּזָה, שְׁיִזְכָּה
לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל. אֲבָל זֶה שְׂאוֹרוֹ עוֹמֵד עַל עִמּוּדוֹ בְּדַעַת
שְׁלֵמָה, לֹא כֵּן. וְעוֹד, שְׁהָרִי תְּקוּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעַרְגָּתוֹ לְהָרִית
תַּפּוּחַ זֶה. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ.

פּתַח וְאָמַר (שמוות יג) וְהוּ' הַלֵּךְ לַפְּנִיחִים יוֹמָם בְּעִמּוּד עֲנָן
וְגו'. וְהוּ' זָקַף טַעַמָא לְעִילָא, אָמַאי. אֵלָּא, כְּהוּא שְׁעָתָא כְּמָה
יָאוּת וּשְׁפִירוֹ חוֹת לְהָאֵי כְּלָה, דְּאַתְכַּפִּיָּאת עַד הַשְׁתָּא בְּגִלוּתָא,
וְהַשְׁתָּא אֲזַלַת בְּזִקְיֹפּוֹ דְרִישָׁא בְּאַכְלוּסְיָהּ בְּחִדּוּהָ.

בְּיוֹי זָקַף טַעַמָא לְעִילָא, הוֹלֵךְ לַפְּנִיחִים יוֹמָם. עַד הַכָּא לֹא
יָדַע, אִי הָאֵי כְּלָה אֲזַלַת לְקַמְיָהּ, אִי לֹא, דְּהָא טַעַמָא אֲפִסִּיק
בְּיָהוּ'הָ, אֵלָּא אִיְהוּ חוֹת תַּפּוּחַ, אֲבָל מֵאַן דְּאֲזִיל קַמְיָהּ, סְבָא
עֲלָתָהּ, מִזְּרִיָה דְּבִיתָא, הַחוּא דְּאוּמִי (נ"א דְּאוּמִי) לִיהַ קוּדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא. וּמְנוֹ. אֲבָרְחָם. דְּכְתִיב, (תַּחֲלִים מִכ) יוֹמָם יִצְוֶה וְי
חֲסִדוֹ. וְכְתִיב (יִרְמִיָּה לֹא) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלֵילָה. יוֹמָם כְּכָל
יוֹמִין כְּלִילִין בֵּיהּ. יוֹמָם דְּשְׂאָר יוֹמִין, אִיְהוּ שְׂאָר כָּל יוֹמִין וְדָאֵי.
וְעַל דָּא אֲקָרִי יוֹמָם, וְלֹא יוֹם. וּבְגִין כֵּן הוֹלֵךְ לַפְּנִיחִים יוֹמָם, הוּא
אֲזִיל בְּיַמְמָא, וְכְלָה אֲזַלַת כְּלוּלָה, דְּכְתִיב וְלֵילָה בְּעִמּוּד אֵשׁ
לְהָאִיר לָהֶם, דָּא כְּלָה, כָּל חַד כְּדַקְחָזוּ לִיהַ. וְאַתּוֹן חֲבֵרִיָּא, יוֹמָם
וְלֵילָה יְהִיָּה קַמְיָכוּ, כְּכָל שְׁעָתָא. נִשְׁקוּהוּ, וּבְרַכּוּהוּ בְּמַלְקַתְּמוּיָהּ,
וְאַזְלוּ.

אָתוּ לְגַבֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְסָחוּ לִיהַ עוֹבְדָא. תַּוּת, אָמַר כְּמָה יָאוּת
הוּא. אֲבָל לֹא סְלִיק בְּשִׁמְמָא. אֲעָא דְּקִיק, כִּד סְלִיק נְהוּרֵיָה, סְלִיק
לְפִיָּם שְׁעָתָא, וּמִיָּד כְּבָה וְאַשְׁתַּקַּע. וְתוּ הָא אֲמִינָא נְהוּרָא דָּא
מִמָּה הוּי.

פּתַח וְאָמַר, (תַּחֲלִים קיב) גְּבוּר בְּאַרְצֵי יְהוּדָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל
וּבְיַרְדֵּן. כִּד בַּר נִשׁ אִיְהוּ גְּבוּר בְּאַרְצֵי, גְּבוּר בְּאוֹרֵינִתָא, גְּבוּר
בְּיַבְרֵיָה, גְּבוּר בְּאַרְצֵי וְדָאֵי. סְלִיק נְהוּרֵיָהּ, וְאַתְמַשְׁף בֵּיהּ מוֹשִׁיכּוּ
סָגִי, כִּדִּין דוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרַךְ, יְבָרַךְ כְּתִיב.

אָמַר רַבִּי אַבְבָּי, וְהָא חֲמִינָן יוֹמִי דְּאַמְרִין מְלִין עֲלָאֵי, וְקַמְיָמִין
לְכַתֵּר רִישֵׁין דְּעֵלְמָא. אָמַר לִיהַ, וְנִוְקָא דְּאָמַר מְלַח חֲדָא, אוֹ
תַּרְוִי, לְפִיָּם שְׁעָתָא, כְּלָה כוֹנְנָה דְּלָחוּן, מוֹכְטָח בַּר נִשׁ כְּדָא,
דְּזַבְּנֵי לְמִילַף אוֹרֵינִתָא בְּיִשְׂרָאֵל. אֲבָל דָּא, דְּנְהוּרָא דִּילִיָּה
קַמְיָמָא עַל קַוִּימִיָּה בְּדַעַתָא שְׁלִיָּם, לֹא חֲבִי. וְתוּ, דְּהָא קוּדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא וְתִיַּאבְרַתִּיהּ דִּילִיָּהּ, לְאַרְחָא בְּתַפּוּחָא דָּא, (דָּה קצ"ב
ע"א) זְכָאָה הוֹלְקִיָּהּ.

תורה לג

לשון רבנו זכרוננו לברכה

מי האיש החפץ חיים, אהב ימים לראות טוב:

(תהלים לד)

א הכלל הוא, שצריך לבקש שלום, שיהיה שלום בין ישראל, ושיהיה שלום לכל אדם במדותיו, הינו שלא יהיה מחלק במדותיו ובמארגותיו, שלא יהא לו חלוק בין פטיבו בין בעקו, תמיד ימצא בו השם יתברך, הינו (שם נו): בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר. ועלידי מה ימצא השם יתברך בין פטיבו בין בעקו, עלידי התורה הנקראת שלום, כמה דאת אמר (משלי ג): וכל נתיבותיה שלום; ועלידי צדיקים שנקראו גם כן ברית שלום. ומחמת זה יכול לאהב את השלום בכל מקום, הן פטיבו וכו', ויכול להיות שלום בין ישראל, ולאהב זה את זה:

ב וצריך לדעת, שמלא כל הארץ כבודו, ולית אתר פנוי מנה, ואיחו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין. ואפלו מי שעוסק במשא ומתן בעב"ם, לא יכול להתנצל ולומר: אי אפשר לעבד את השם יתברך מחמת עביות ונשמויות שנופל תמיד עליו, מחמת העסק שעוסק תמיד עמהם. פי כבר גלו לנו חכמינו זכרונם לברכה, שבכל דברים גשמיים, ובכל לשונות העב"ם, יכול למצא בהם אלקות, פי בלא אלקותו אין להם שום היות וקיום כלל, כמו שכתוב (נחמיה ט): ואתה מחיה את כלם. לבר שחיותו ואלקותו הזה שם בצמצום גדול ובמעוט, רק פדי חיינו להחיותו ולא יותר. פי הקדושי-ברוך הוא צמצם את אלקותו בצמצומים רבים ושונים, מראשית המחשבה עד נקודת המרפז של עולם הגשמי, ששם מדור הקלפות. ובכל מה שמשתלשל יותר ומתצמצם יותר למטה, אלקותו מלפש שם במלבושים רבים יותר. וזה שגלו חכמינו זכרונם לברכה, ופתחו לנו פתח, שחמשפיל ידע ויבין שבכל הדברים גשמיים יש אלקותו וחיותו, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (מנחות לד): טט בכתפי שמים, פת באפריקי שמים; להודיע שבכל לשונות העב"ם יש שם אלקותו המחיה אותה. וזה שמביא בירושלמי (תענית פא): אם יאמר לך אדם היכן אלקיד, תאמר לו: בכרך גדול שברומי, שנאמר: אלי

קרא משעיר. נמצא שזה האדם ששאל היכן אלקיד, בודאי הוא משקע במדור הקלפות, פי הוציא את עצמו מן הכלל וכפר בעקר, שאמר: היכן אלקיד, ונדמה לו שבמקומו אין שם אלקים. ככן תאמר לו: אפלו במקומך, שאתה משקע במדור הקלפות, גם כן שם תוכל למצא אלקותו, פי הוא מחיה את הכל, כמו שכתוב: ואתה מחיה את כלם; ומשם אתה יכול לדבק את עצמך בו יתברך, ולשוב אליו בתשובה שלמה, פי לא רחוקה היא ממה, אלא שבמקומך שם רבו הלבושים. וכל מה שאדם הולך ממדרגה למדרגה, הוא מתקרב יותר אל השם יתברך, ויכול לידע את השם יתברך בהכנה יתרה, פי כל מה שהמדרגה יותר עליונה, נתמעטו הלבושים, ונתמעט הצמצום, ואז הוא מקרב יותר אל השם יתברך, ויכול לאהב את עצמו עם השם יתברך באהבה יתרה:

ג והנה יש שני מיני ימים: ימי טוב וימי רע. כמו שכתוב (קהלת ז): כיום טובה הנה בטוב, וכיום רעה ראה. הינו שצריך לאדם להסתכל שם היטב היטב, בודאי ימצא שם ימי טוב, הינו תורה. והימים נקראים מדות, כמו שכתוב (תהלים לט): ומדת ימי; והמדות הם התורה, פי אורייתא פלה הם מדותיו של הקדושי-ברוך-הוא, פי התורה מדברת מאהבה ויראה ושאר המדות, ובה ברא הקדושי-ברוך-הוא עלמין, כמו שכתוב (משלי ח): ואהיה אצלו אמן - אל תקרי אמן, אלא אמן (כ"ר פ"א, זוהר שמיני דף לה). ואותיות התורה הם המחייני את כל דבר ודבר, אלא כל מה שהמדרגה היא למטה, שם הם אותיות התורה בצמצום יותר ממה שהיו במדרגה יותר עליונה, ואינם מאירים כל כך כמו למעלה במדרגה עליונה, כדי שלא להשפיע אור וחיותה יותר מהראוי. נמצא, אפלו במדור הקלפות, הינו בימי רע, שהם מדות רעות ולשונות עב"ם, שם יכולין למצא אותיות התורה. אבל מחמת רבוי הלבושים וגדל הצמצום, אינם נראים אותיות התורה, הינו ימי טוב, עלידי ימי רע והחשך השורה עליהם. אבל מי שפופה את יצרו הרע, הינו הימי רע, הינו המדות רעות, אזי הרע נתבלבל לגמרי נגד ימי הטוב שבהם, אזי אותיות בולטות ונראים ומאירים ביותר, פי מתחלה לא היו מאירין כל כך, פי לא קבלו אור מלמעלה, כדי שלא יקבלו הימי רע יותר מפדי חיינו. ועכשו שנתבטל הרע, ונשארו אותיות התורה לבר, אזי מקבלין אור רב מלמעלה: נמצא, זה שפופה

הגוים ובימי רע:

ד וזה ידוע, שהתורה, הינו המדות, הינו הימים, שורה בהם אהבתו ותברך שמו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (בלק דף קצא: בראשית דף מו.): יומם יצוה ה' חסדו; שהחסד, הינו האהבה, כמו שכתוב (ירמיה לא): אהבת עולם אהבתיה [על בן משכתיך חסד] וכו', הוא יומא דאזל עם פלחו יומיו, הינו המדות. כי המדות הם צמצומים לאלקותו, כדי שנוכל להשיג אותו עלידי מודתיו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (פ' בא דף מב:): בגין דישתמודעין לה; כי בלא מודתיו אי אפשר להשיג אותו. ומחמת האהבה שאהב את ישראל, ורצה שידיקו בו ויאחבו אותו עמו מזה העולם הגשמי, הלביש את אלקותו במדות התורה. וזה בחינות של תרניג מצוות, כי השם ותברך שער בדעתו שעל ידי המצוה הזאת נוכל להשיג אותו, ועל ידי זה צמצם את אלקותו דוקא באלו התרניג מצוות. למשל ששער בדעתו מצות תפילין, שהמצוה הזאת צריך להיות כה, הינו ארבע פרשיות וארבע בתים של עור בתוכים ורצועות של עור, כי כה שער בדעתו, שעל ידי הצמצום הזה נוכל להשיג אותו ולעבדו, ולכן לא צוה שיהיה ארבע בתים של כסף וזהב, כי בן שער ומדד על ידי אהבתו. נמצא שעל ידי אהבתו שאהב את ישראל, הלביש את עצמו במדות התורה. נמצא שבכל מדה ומדה יש שם אהבה, שהקדוש-ברוך-הוא אהב את עצמו עם ישראל. נמצא, מי שמפשיט את התורה מלבושי הקלפות, על ידי כפית היצר, אזי הוא מקרב אל השלום, כמו שכתוב: וכל נתיבותיה שלום: והתורה יש בה שני בחינות: בחינות נגלה, ובחינות נסתר. והנסתר הזה, הוא אוריתא דעתיקא סתימאה דעתיקא לאתגלויא לעתיד לבוא. ואז בשיתגלה התורה הזאת דעתיקא סתימאה, אזי יהיה השלום נפלא בעולם, כמו שכתוב (ישעיה יא): וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו', לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה'; כי אזי יתגלה

האהבה שבדעתו:

ה פי יש שני מיני אהבות: אחת, שהיא אהבה שבימים, כמו שמוכא לעיל: יומם יצוה ה' חסדו, יומא דאזל עם פלחו יומיו; שבכל יום, הינו שבכל מדה ומדה, יש שם אהבתו של השם ותברך עם ישראל, וזה שבפעל. ויש אהבה שהוא בכח, הינו האהבה שהיה בין ישראל לאביהם שבשמים קדם הבריאה, שהיו ישראל עדין בדעתו ובמחו. למשל, יש אהבה

את יצרו, הינו שכופה את ימי רע, כשהוא מדבר עם העכו"ם או שרואה מדותיהם, אזי תכף הרע ששוכן על הטוב, הינו אותיות התורה, נתבטל ונפול, ואותיות התורה בולטין, אזי הוא יודע התורה שבאותו הדבר: וזה שכתוב בזהר הקדוש (לך לך דף צ:): ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו; אליו אנני דמתגברין על יצריהון, אנני דמין למלאכין ממש. עשי דברו – דעבדין להאי דבר, לשמע בקול דברו – אנני זכין למשמע קליו מלעלא. כי התורה נקראת דבר, כמו שכתוב (תהלים קח): דבר צוה לאלק דור, וכל מה שאותיות התורה נתצמצם ונתלבשים בצמצומים ובלבושים יתרים, התורה הוא בהעלם ובאתכסויא יותר, ומי שמפשיט את האותיות התורה מהלבושים, הוא דומה כמו שבונה את התורה. למשל, אותיות התורה שהיו מפזרין ומפרדין בלשונות העכו"ם, ולא היה שום אדם יודע מהם, מחמת הימי רע שהחשיף עליהם והלביש אותם. וכשבא זה האדם, שהוא דומה למלאך ה' צבאות, עלידי שפופה את יצרו, הינו הימי רע, אזי הרע, הינו לשונות העכו"ם, נכפפין ונתבטלין כנגדו, ואז נשארין אותיות התורה בולטין; וכשנפשיטין מהלבושים הגשמיים, הינו מלשונות העכו"ם, הינו מודות רעות, הינו מימי רע, אזי מקבלין אלו אותיות התורה אור רב יותר ממה שהיו מקבלין מתחלה, כי מתחלה לא היו מקבלין אלא כדי חיות הראוי לאותו מקום, כדי שלא להשפיע יותר מהראוי להם, כמו שכתוב בכתבי האר"י: עד דלא ידע בין אור המון לבוהו מרדכי, הינו שימשיך שפע להקלפות כדי חינו ואל יותר. (עין ב"פרי-עץ-חיים" בכונות פורים פרק ו', מבאר שם שצריכין להמשיך חיות להקדשה הנעלמת בתוך הקלפות, אבל צריכין להמשיך החיות בצמצום גדול, שזהו מוד בונות השכרות של פורים, עין שם). אבל כשנפשיטין האותיות מהקלפות, אזי מקבלין אור רב מלעלא. וזהו: עשי דברו לשמע בקול דברו, כשעושין ובנין להתורה שהיה מתחלה מפזרין ומפרדין בלשונות העכו"ם ובמדות רעות ובימי רע, אזי: לשמע בקול דברו, וזכין למשמע קליו מלעלא. הינו שהדבר, הינו התורה, מקבלין אור רב מלמעלה, וזה שמיעת התורה. וזה בחינת נעשה ונשמע, שמתחלה עושין ובנין לאותיות התורה, שהיא אותיות בולטות ומצטרפות (יומא עג:), ואחר-כך: נשמע – זכין למשמע קליו מלעלא. הינו שאותיות התורה מקבלין חיות ואור רב יותר ממה שקבלו מתחלה, כשהיו מלפשיט בלשונות

שְׁהָאב אֹהֵב אֶת בְּנוֹ, שֶׁכֵּל אָדָם יִכּוֹל לְהַשִּׁיג זֹאת הָאֲהָבָה. וְהַתְּקַשְׁרוּת וְהָאֲהָבָה שֵׁשׁ בֵּין הַבֵּן וּבֵין הָאָב כְּשֶׁעֲדִין הַבֵּן בְּמַח הָאָב קָדָם הַהוֹלָדָה – זֶה הַהַתְּקַשְׁרוּת וְהָאֲהָבָה אֵין אֲנוּ יִכּוֹלִין לְהַשִּׁיג עֲכָשׁוּ, כִּי אֵין מוֹשִׁיגִין עֲכָשׁוּ כִּי אִם בְּזִמְן וּבְמִדּוֹת, וְהָאֲהָבָה שֶׁבְדַעְתּוֹ וּבְמַחֲוֹ הִיא לְמַעְלָה מִהַזְמָן וְהַמִּדּוֹת, וְאֵינוּ מוֹלֵבֵשׁ בְּשׁוּם לְבוּשׁ. וְלַעֲתִיד לְבוֹא שְׂיִתְגַּלֶּה אֹרִיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, וְאֵין יִתְקִים מֵאָמֵר חֲכָמֵינוּ זְכָרֵנָם לְבָרְכָה (תַּעֲנִית לֹא): עֲתִידִים צְדִיקִים לְהִרְאוֹת בְּאַצְבָּע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ; כִּי אֵין יִפְשֹׁט הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת לְבוּשָׁיו, וְיִמְלֵא הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה' כַּפּוּיִם לַיָּם מִכַּסִּים, וְיִתְגַּלֶּה הָאֲהָבָה שֶׁהִיא בְּדַעַת, שֶׁהִיא פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, הֵינּוּ אֶלְקוֹתָו הַשׁוֹכֵן בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה וְהַמִּדּוֹת. כִּי עֲכָשׁוּ חֲלִבוּשׁ הַזֶּה הוּא מְכַסֶּה עַל אֶלְקוֹתָו, הֵינּוּ עַל פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה. וּכְשֶׁיִּתְגַּלֶּה הַפְּנִימִיּוֹת, הֵינּוּ אֶלְקוֹתָו, אֲזִי יִתְרַבֵּה הַשְּׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכֹל הַר קְדוֹשִׁי, כִּי מוֹלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה – שְׂיִתְגַּלֶּה הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת: וְזֶהוּ (זְכָרִיָּה יד): וְהָיָה יוֹם אֶחָד יוֹדֵעַ לַח' – שְׂיִתְגַּלֶּה הָאֲהָבָה, הַנִּקְרָא יוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: יוֹמָם יִצְהָר ה' חֲסָדוֹ; הֵינּוּ הַתּוֹרָה הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁהִיָּתָה צְפוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית א): וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב; וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרֵנָם לְבָרְכָה (חֲגִיגָה יב): כִּי טוֹב לְגַנּוּ, כִּי אֹרֶךְ הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֵין הָעוֹלָם כְּדָאִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ. וְהַתּוֹרָה נִקְרָא טוֹב, שְׁנֵאָמֵר (מִשְׁלֵי ד): כִּי לֶקַח טוֹב נִתְּנִי לָכֶם (ע"ז יט):. וְנִקְרָא אֹרֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ו): וְתוֹרָה אֹרֶךְ. וַיֵּשׁ גַּם בֵּן צְדִיקִים שֶׁהֵם צְפוּנִים וּמְסֻתְרִים, שֶׁאֵין הָעוֹלָם כְּדָאִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. וְצְדִיק נִקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה ג): אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב (חֲגִיגָה שם). וְנִקְרָא אֹרֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צו): אֹרֶךְ זְרוּעֵי צְדִיק. וּכְשֶׁיִּתְגַּלֶּה הַצְּדִיקִים הַצְּפוּנִים, וְהַתּוֹרָה הַצְּפוּנָה, אֲזִי יִתְגַּלֶּה שְׁלוֹם רַב בְּעוֹלָם, שְׂיִתְחַבְּרוּ כָּל הַפְּסָכִים יַחַד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וְגַר זָאֵב עִם כְּבִישׁ; כִּי אֵין יִתְגַּלֶּה הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת, הַנִּקְרָא: יוֹם אֶחָד יוֹדֵעַ לַח'; הֵינּוּ הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת, אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, הֵינּוּ שֶׁהָאֲהָבָה הַזֹּאת הִיא לְמַעְלָה מִהַזְמָן וְלְמַעְלָה מִהַמִּדּוֹת:

וּבְאֶפְלוֹ בְּמִדּוֹת עֲצָמוֹן, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ הוּא בְּחִינַת דַּעַת לְבְּחִינָה שְׂתַּחֲתִיָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרֵנָם לְבָרְכָה: מַה שֶׁעֲשִׂתָּה חֲכָמָה עֲמָרָה לְרֵאשִׁיָּה, עֲשִׂתָּה עֲנוּהָ עֲקֵב לְסִלּוֹתָא (מִדְרַשׁ רַבָּה שֶׁה"ש, הוֹבָא בְּתוֹסְפוֹת יְבָמוֹת קג: ד"ה הַמְּסוּלִיִּים). נִמְצָא שֶׁהַמְּדַרְגָּה הַפְּחוּתָה שֶׁל עוֹלָם הִיִּצְרָה הוּא בְּחִינַת דַּעַת

לְעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה שְׂתַּחֲתִיּוֹ. נִמְצָא שֵׁשׁ אָדָם שֶׁאֲהָבְתוּ שֵׁשׁ לוֹ עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמִדּוֹתָיו וּבְזִמְנָם, הוּא בְּחִינַת אֲהָבָה שֶׁבְדַעַת שֶׁלְמַעְלָה מִהַזְמָן לְהָאָדָם שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה פְּחוּתָה מִמֶּנּוּ: וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרֵנָם לְבָרְכָה (מוֹעֵד קַמֵּן יז): כִּי שִׁפְתַי כַּחֵן יִשְׁמְרוּ דַּעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ – אִם תִּרְבֵּה דוֹמָה לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת; הֵינּוּ שֶׁכּוֹפֶה אֶת יִצְרָו, אֲזִי הוּא דוֹמָה לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהֱרָ: כָּרְכוּ ה' מִלְּאָכֵינוּ גְבוּרֵי כַח – אֵלֵינוּ אֲנוּן דְּמִתְגַּבְּרִין עַל יִצְרִיָּהוּן וְכוּ'. כִּי עַל-יַדֵּי-זָהָה שֶׁכּוֹפֶה אֶת יִצְרָו, אֲזִי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בּוֹלְטִין וּמְצַטְרְפִין. אֲזִי הוּא בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע, כִּי עוֹשֶׂה וּבּוֹנֵה אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְזוֹכָה לְמִשְׁמַע קוֹל הַתּוֹרָה מְלַעֲלֵא. בְּדָאִי מִזָּה תִּרְבֵּה, תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, כִּי בְּדָאִי יוֹדֵעַ הוּא אֶת הַתּוֹרָה, אֶפְלוֹ מִדְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים הוּא מְלַקֵּט אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְזֶה כִּי שִׁפְתַי כַּחֵן יִשְׁמְרוּ דַּעַת. כַּחֵן הוּא בְּחִינַת חֲסֵד. וְשִׁמְרוּ דַּעַת – הֵינּוּ שְׂיִתְגַּלֶּה עַל-יַדֵּי תִּרְבֵּה הַזֶּה הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת, שֶׁהוּא לְפִי מְדַרְגָּתָךְ אֲהָבָה שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִהַזְמָן, שֶׁהוּא: יוֹם אֶחָד יוֹדֵעַ לַח' וְכוּ':

וּיִכּוֹל כָּל אָדָם לְטַעַם טַעַם אֹרֶךְ הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ, אֶפְלוֹ עֲכָשׁוּ בְּתוֹךְ הַיָּמִים, הֵינּוּ כְּשֶׁיִּקְשֹׁר אֶת לְבוֹ לְדַעַתּוֹ. כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שֵׁשׁ אֱלֹקִים בְּכֹלֵל, אֲבָל הִרְשָׁעִים הֵם בְּרִשׁוֹת לְבָן (בְּרַאשִׁית רַבָּה נח פ' לד), וְהַמִּדּוֹת וְהַיָּמִים הֵם נִכְלָלִין בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרֵנָם לְבָרְכָה (זוֹהַר תְּרוּמָה דף קסב: וְעֵינֵי סְנַהֲדֵרִין קו:). רַחֲמָנָא לְפָא בְּעֵי, וּבְלֵבֵד שִׁיכּוֹן אֶת לְבוֹ לְשָׁמַיִם (בְּרַכּוֹת ה:), כִּי עֲקָרָן שֶׁל הַמִּדּוֹת הוּא הַלֵּב. נִמְצָא כְּשֶׁמְקַשֵּׁר אֶת לְבוֹ לְדַעַתּוֹ, שִׂידֵעַ שֵׁשׁ אֱלֹהִים יוֹדֵעַ בְּכֹלֵל, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְיוֹדֵעַ בִּידְעוֹת הַתּוֹרָה, וּכְשֶׁכּוֹפֶה אֶת לְבוֹ לְדַעַתּוֹ הַזֶּה, הֵינּוּ שֶׁלְבוֹ בְּרִשׁוֹתּוֹ, אֲזִי נִכְלָלִין גַּם בֵּן הַמִּדּוֹת שֶׁבְלִבּוֹ לְדַעַתּוֹ, וְאֲזִי מְקַבְּלִין הַמִּדּוֹת אֹרֶךְ הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת, וְרוֹאֶה וּמִשִּׁיג אֹרֶךְ הַגְּנוּז לְפִי בְּחִינַתּוֹ, הֵינּוּ שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיָּה גְּנוּז וְצְפוּן עַד עֵתָה מִמֶּנּוּ, כְּשֶׁכּוֹפֶף אֶת לְבוֹ לְהַדַּעַת, אֲזִי מְקַבֵּל הַלֵּב שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ לְכֹל הַמִּדּוֹת, וּמְקַבֵּל אֹרֶךְ הָאֲהָבָה שֶׁבְדַעַת, הוּא הָאֲהָבָה שֶׁהִיָּה בְּכַח בֵּין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל קָדָם הַבְּרִיאָה: וְזֶה: מִי הָאִישׁ חֲפִיץ חַיִּים – חֲפִיץ הוּא בְּחִינַת לֵב, שֶׁהַחֲפִיץ הוּא בְּלֵב. חַיִּים הוּא בְּחִינַת דַּעַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי טז): מְקוֹר חַיִּים שֶׁכֵּל בְּעֵלְיוֹ. הֵינּוּ כְּשֶׁמְקַשֵּׁר אֶת הַלֵּב לְהַדַּעַת, שֶׁלְבוֹ בְּרִשׁוֹתּוֹ, שֶׁכּוֹפֶף אֶת יִצְרָו, אֲזִי לְפִי בְּחִינַתּוֹ, אֲהָב יָמִים – הוּא מְמִשִּׁיךְ אֶת הָאֲהָבָה מְדַעַת, לְתוֹךְ הַיָּמִים וְלְתוֹךְ הַמִּדּוֹת. לְרֵאוֹת טוֹב

– וְרוֹאֵה וּמְשִׁיג אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב וְנָנוּחַ, שְׂמִישֵׁיג הָאוֹר, הֵינּוּ הַתּוֹרָה הַנְּנוּחָה, וְהַצְדִּיקִים הַנְּנוּחִים: וְנִשְׁמַעְתִּי בְשִׁמּוֹ, שֶׁאֲמַר שֶׁבְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּלוּלִים הַפְּנוּת שֶׁל לֹלֵב, וְלֹא זְכִיתִי לְשִׁמַּע בְּאוֹר הָעֵינַי, אֲדָּ עֵינַי וּמִצְאֵתִי קֶצֶת. כִּי עֵקֶר הַפְּנוּת שֶׁל לֹלֵב הוּא, לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַחֲסָדִים עַד הַהֵנָּה, לְהַאִיר אֶל הַמְּלָכּוֹת. וְצָרִיכִין לְנַעֲנַע הַנַּעֲנוּעִים, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אוֹר מִשְׁרַשׁ הַחֲסָדִים שֶׁבְּדַעַת, אֶל הַחֲסָדִים הַמְּתַשְׁטָמִים בְּגוּף, לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם אוֹר גָּדוֹל מִשְׁרַשֵּׁם שֶׁבְּדַעַת וְכוּ'. עֵינַי שֵׁם בְּ"פְרִי־עֵץ חַיִּים" בְּשִׁעַר הַלֹּלֵב. וְגַם מִבְּאֵר שֵׁם, שֶׁהַפְּנוּת בְּעֵינַי הַכְּתוּב: יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסֵדוֹ, וְלֹא אָמַר יוֹם אֵלָּא יוֹמָם, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ עִם בְּלֹם, עֵינַי שֵׁם. וְכָל זֶה מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ, עַל־פִּי דְרָבּוֹ הַנּוֹרָא שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי מִבְּאֵר שֵׁם, שֶׁעַל־יְדֵי כְּפִית הַיָּצֵר, זֹכֵה לְגִלּוֹת הַאֲהָבָה, שֶׁהוּא הַחֶסֶד, שֶׁהוּא יוֹמָא דְאֵזֶל עִם בְּלָחוּ יוֹמִין. דְּהֵינּוּ שֶׁהַאֲהָבָה, שֶׁהוּא הַחֶסֶד, מְלַבֵּשׁ בְּכָל הַמַּדּוֹת וְכוּ'. וּמִבְּאֵר שֵׁם שִׁישׁ אֲהָבָה שֶׁבְּדַעַת, שֶׁהִיא לְמַעַל מֵהַזְּמַן וְהַמַּדּוֹת, וְעַל־יְדֵי שֶׁמִּקְשָׁר לְבוֹ לְדַעַתוֹ, שֶׁלְּבוֹ בְּרִשּׁוֹתוֹ וְכוּ', אֵזֶי מִקְבְּלִין הַמַּדּוֹת אוֹר הַאֲהָבָה שֶׁבְּדַעַת וְכוּ' כְּנִלְ. וְכָל זֶה הוּא סוּד פְּנוּת לֹלֵב

הַנִּלְ, שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרָה מִשְׁרַשׁ הַחֲסָדִים שֶׁבְּדַעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲהָבָה שֶׁבְּדַעַת, לְתוֹךְ הַחֲסָדִים שֶׁבְּגוּף, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּלָלוּת הַמַּדּוֹת, שֶׁבְּכֻלָּם מְלַבְּשִׁים חֲסָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲהָבָה כְּנִלְ. וְכָל זֶה כְּדֵי לְהַאִיר אֶל הַמְּלָכּוֹת, שֶׁהוּא הָאֲתָרוּג, הֵינּוּ כְּדֵי לְגַלּוֹת מְלָכּוֹתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, הֵינּוּ לְמִצְאָ אֱלֻקוֹתוֹ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעֶבְרִים, וּבְכָל הַדְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים, וּבְכָל מְדוּרֵי הַקְּלָפוֹת כְּנִלְ, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת: וּמְלָכּוֹתוֹ כָּל מְשָׁלָה. וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַצְדִּיק שֶׁכּוֹפֶה יָצָרוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלֹּלֵב, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק כְּפִדּוּעַ, בְּחִינַת: צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח. כִּי בְּסִפּוֹת אָנוּ עוֹסְקִין לְגַלּוֹת מְלָכּוֹתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְאֶפְלוּ לְכָל הַשְּׂבָעִים לְשׁוֹנוֹת הָעֶבְרִים שֶׁזֶהוּ סוּד הַשְּׂבָעִים פָּרִים שֶׁמִּקְרִיבִין בְּשִׁבְלֵם בְּסִפּוֹת. וְזֶהוּ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים אַחַר נְטִילַת לֹלֵב וְהַקְּפּוֹתָיו: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד. וְכָל זֶה מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת כְּמִבְּאֵר לְעִיל בְּאֲרִיכוֹת. וְעַדִּין צָרִיכִין עֵינּוֹא רַבָּא, לְבָאֵר כָּל הַפְּנוּת שֶׁל לֹלֵב עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַנִּלְ בְּאֵר הַיִּטֵּב. וְה' יֵאִיר עֵינַיִנו בְּתוֹרָתוֹ, שֶׁנִּזְכָּה לְחִבּוֹן דְּכָרְוִין וְרַמְיּוֹתָיו הַנּוֹרָאִים וְהַנְּפְלָאִים:

פירוש נחל זהר
לכל מאמר זוהר על פי ההקדמות בליקוטי מוהר"ן

בעמוד אש וגבורה והתגברות על היצר, להאיר להם אותיות התורה באור גדול הבא מלמעלה הוא אור האהבה שבדעת כנ"ל המתגלה על ידי ההתגברות על יצרם והשבת הלב אל הדעת כי מלא כל הארץ כבודו כנ"ל, ושני אלו בחינות של עמוד ענן המלביש וכן עמוד האש והתגבר כדי לגלות התורה הנסתרת בלבוש, שניהם הם בכדי ללכת יומם ולילה, בין בטיבו בין בעקו כנ"ל ללכת בדרכי השלום שבתורה בכדי להשיג אור האהבה שבדעת כנ"ל הוא היום הולך עם כל הימים והמידות. וה', זקף טעם מקרא אשר באותיות שלו למעלה באופן בולט ומאיר יותר מכל הטעמים. מדוע ומה בה לרמוז בזה? אלא באותה שעה שהיו נוסעים במדבר ועמוד הענן ועמוד האש היו הולכים לפניו כנ"ל להנחות כלל ישראל את הדרך יכלו בה כנ"ל להשיג אור האהבה שבדעת אזי, כמה נאה ויפה ומסודר היה יופי אשר לאותה הכלה שהיא השכינה שבה אור האלוקות השוכן בכנסת ישראל, יופי אור התגלות אהדות נשמות ישראל בצירופם כבצירוף אותיות התורה, והיופי הוא מפני שהייתה כפופה עד עכשיו בגלות מצרים, מקום מדור הקליפות והלבושים הרבים, אך מאידך גיסא דייקא על ידי שהייתה כפופה מצד הצדיקים אשר שם אשר כפו את יצרם שבלב לדעת כי מלא כל הארץ כבודו, המה גיבורי כוח עושי דברו לשמוע בקול דברו, אזי בזכותם דייקא האירו אותיות התורה במדבר, אשר כנגד אלו

פתח ואמר (שמות יג) וַיִּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן וְגו'. וַיִּי, זְקִיף טַעְמָא לְעִילָא, אֲמַאי. אֵלָּא, בְּהַוּא שְׁעֵתָא כְּפִיָּה יְאוּת וּשְׁפִירוֹ הוֹת לְהַאי בְּלָה, דְּאֵתְּכִפִּיָּא עַד הַשְּׁתָא בְּגִלּוֹתָא, וְהַשְּׁתָא אֵזֶלַת בְּזְקִיפוֹ דְּרִישָׁא בְּאֵבְלוֹסְקָהּ בְּהַדְוָה. – פתח הינוקא ביום שמהת התונת רבי אלעזר, וגילה סודות הגנוזים, הוא אור האהבה שבדעת, מה שהקב"ה אוהב אותנו מעל הזמן והמידות ואמר לפרש הפסוק, ה' הולך לפניו, לפניו דייקא, כי הוא לשון פנימיות ללא הלבושים הרבים והסתרה אשר במדור הקליפות, וה' יתברך הולך לפניו ומדריכם לגלות אותיות התורה שבכל מקום אפילו במדבר מקום עקרב ונחש ואפילו ברומי, שיהיו אלו האותיות אשר שם בולטות ומצטרפות ומקבלות אור רב מלמעלה, יומם להאיר כל הימים והמידות באור האהבה שבדעת על ידי אותו יום שהולך עם כל הימים, בעמוד ענן המרמוז על אור האלוקות המשתלשל ממקום עליון עד למקום תחתון בלבוש ענן המסתיר אור השמש אך באמת יש בתוכו אותיות תורה והוראה באיזו דרך ילכו, להנחותם נתיבות הדרך של התורה כנ"ל אשר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, להשיג על ידי דעת התורה הפנימית את טוב ה', בין בטיבו בין בעקו, בחינת יום ולילה, ולילה ועקו של ניסיונות היצר שהוא עיקר צרת הנפש,

האותיות הם נשמות ישראל, שישים ריבו נשמות ואותיות, וכעת במדבר אחרי כפיפת היצר אזי דייקא הולכת בדרכי אותיות התורה בזקיפות ראש, הוא ראש אשר מעל לימים והמידות, הוא אור האהבה שבדעת, אהבת האב לבנו עוד שהיה בראשו ומוחו, אור הגנוז אשר קדם למידות והוא האור המאיר באותיות אור רב מלמעלה, בחינת טעמים אשר מעל האותיות, וזה האור מאחד אותיות התורה ונשמות ישראל בהליכתם יחדיו באוכלוסיה רבה, בשלום יחדיו כנ"ל על ידי התורה נקראת שלום ועל ידי הצדיקים הנקראים ברית שלום שעל ידי זה יכול להיות שלום בין ישראל ולאהוב זה את זה בשמחה, שמחת יום טוב, מרוב טוב אור האהבה שבדעת אשר בראשו יתברך כביכול, ההולך לפניהם לנחותם הדרך.

בְּיַד יְקוֹף טַעְמָא לְעִילָא, הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם. עַד הֶבֱא לָא יָדַע, אִי הָאֵי פְלָה אֲזֵלָה לְקַמְיָהוּ, אִי לָא, דְּהָא טַעְמָא אֶפְסוּק פְּוִהָרָה, אֵלָא אִיהִי הוֹת תַּמָּן, אֶבְל מֵאֵן דְּאֵזִיל קַמְיָהוּ, סְבָא עֲלָאָה, מְאָרִיָּה דְּבִיתָא, הָהוּא דְּאֹמְרִי (נ"א דְּאֹמְרִי) לִיה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמְנָן. אֶבְרָהָם. דְּכְתִיב, (תְּחִלִּים מִב) יוֹמָם יִצְחָה יְיָ חֲסֵדוֹ. וּכְתִיב (יִרְמִיָּה לֵג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלֵילָה. יוֹמָא דְּכָל יוֹמִין פְּלִילָן בִּיה. יוֹמָא דְּשָׂאֵר יוֹמִין, אִיהוּ שְׂאֵר כָּל יוֹמִין וְדָאֵי. וְעַל דָּא אֶקְרִי יוֹמָם, וְלֹא יוֹם. וּבְגִין כֵּן הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם, הוּא אֵזִיל בְּיַמְמָא, וְכָלָה אֲזֵלָת פְּלִילָא, דְּכְתִיב וְלֵילָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם, דָּא פְּלָה, כָּל חַד בְּדַקְחָזִי לִיה. וְאֵתָנִן חֲבָרִיָּא, יוֹמָם וְלֵילָה יְהֵא קַמְיָהוּ, בְּכָל שְׁעָתָא. נְשָׁקְהוּ, וּבְרַבְרָהוּ כְּמִלְקָמִין, וְאֲזֵלוּ. – לִכֵּן כְּאֹמַר בְּה' יתברך שמו, בתוכו ופנימיותו אור גנוז אשר עתה גם מתגלה בחוץ באותיות הבולטות והמאירות. ולכן זקוף למעלה באור גדול טעמו כנ"ל על ידי זקיפת הצדיקים בגבורה, אשר זקפו ראשם וכפפו יצרם. עד שזכו לשמוע בקול דברו שהוא בחינת שמיעת טעמי הדיבור. עד כאן, טרם הצטרפות רוב האותיות באוכלוסיה גדולה, על ידי עבודת הצדיקים במצרים, אשר לא שינו אותיות שמם המשותף בשם ה' וכן לא שינו לשונם אלא אפילו בלשון העכו"ם במצרים ראו רק אותיות לשון הקודש בכל דבר, ולא שינו לבושם הקדוש אשר מצמצם רק במעט את האור ולא נותן מקום לקליפות להסתיר אור האותיות, אזי טרם זאת ההצטרפות כנ"ל באור רב מלמעלה, לא ידע כביכול הקב"ה אם בלה זו שהיא השכינה השורה בתוך כלל ישראל, הלכה לפנייהם להאיר הדרך אם לא, שהרי טעם זה העליון בראש הזקוף מספיק במילה זה, כי עצם אור האהבה שבדעת אשר בשם העצם, שהוא בחינת אהבת אב לבנו אשר במוחו טרם הוולדו, אין לנו השגה בו והוא נספק ומצמצם ונתלבש בתוך המידות כפי ההתגברות על היצר ומידות רעות, כדי שלא יהיה ריבוי אור. אלא היא השכינה העליונה הייתה שם במדבר בהסתר ולבוש ובבחינת המשכת החיות בצמצום גדול כדי שלא יוכלו הקליפות אשר שם לינוק מן האור. של כל זה הוא בחינת טעם זקף המספיק כנ"ל בשם

ה', אבל מי שהלך לפנייהם והאיר להם בתוך המידות את אור אהבה שבדעת, הוא זקן עליון, כי אורו נמשך ממקום קדום ועתיק, טרם לידת הבן והוא בחינת זקן זה קנה חכמה אשר בה אור האהבה שבמוח הנמשך אחר כך למידות בחינת א-ל (חסד) נהירו דחכמתא (כמוכא במקום אחר), והוא בעל הבית, שהיא המלכות כידוע בחינת עולם העשייה ומדור הקליפות, אשר בה מאירים כל המידות בצמצום רב, והוא בעל הבית שלה, כי הוא ראשון למידות, והוא אותו שהקב"ה הזמין אותו, דהיינו שהמשיך אור אהבתו שמעל הזמן בתוך הזמן הימים והמידות, כי בתוך המידות ואותיות התורה והמצוות הליבש אהבתו לנו. ומי הוא אותו זקן בעל הבית? אברהם אשר מידתו מדת החסד והאהבה, כמו שכתוב יומם יצוה ה' חסדו. וכתוב גם כן בזה הלשון אם לא בריתי יומם ולילה. יום שהוא בחינת חסד שהוא ראשון למידות בחינת האהבה שבימים, שכל הימים כלולים בו לקבל ממנו כל אחד לפי בחינתו, כי כל אשר בהם ממנו הוא. כי הוא יום של שאר הימים שיש בתוכו כבר את שאר הימים המתגלים בפועל בגוניהם לאחר מכן, הוא שאר הימים ודאי, כי הוא פנימיות שאר המידות ונמצא בכלם, כי אור אהבת ה' נמצא בכל זמן ועת ובכל מקום בכל אחד מישראל בין בטיבו בין בעקו רק שצריך אתה לראות גם ביום רעה הטוב הגנוז שם, על ידי כפיית היצר. ועל כן מאחר והוא שורש כל הימים והם כלולים בו כי האהבת ה' שורה בכל כנ"ל לכן נקרא יומם בלשון רבים ולא יום נפרד בפני עצמו. ומשום זה נאמר בפסוק כי שם הוי"ה ברוך הוא, שהוא בחינת אהבה שבדעת, הרים ועליון מהשגתנו ולכן נספק מהמשך הפסוק כנ"ל כענין בפני עצמו וטעמו עימו ומה שכתוב הולך לפנייהם יומם, פירושו הוא, כי מי הוא זה ההולך לפנייהם? הרי זה אותו הנקרא יומם, שהוא אברהם מידת החסד והאהבה שבימים אשר בתוכו מלובש אור אהבה שבדעת. הוא הולך ביום, דהיינו שהולך ומאיר בכל הימים והמידות והמצוות את דרכי התורה ונתיבות השלום ואהבה שבה בכל מקום וזמן כנ"ל. ואורו מאיר כיום בזמן כפיית היצר. והכלה הולכת בלילה ובגלות ובמקום הקליפות בצמצומים ולבושים רבים, כמו שכתוב ולילה בעמוד המשתלשל מלמעלה לבוש בתוך לבוש, גם כן עמוד הענין כנ"ל, עמוד אש גבורה וצמצום להאיר להם לישראל בדרכם למעלת קדושת ארץ ישראל, במידה כדי חיונו כדי שלא ינקו הקליפות, וזה עמוד האש היא זו הכלה והשכינה המאירה בגלות השוכנת אתם בתוך טומאתם, כל אחד בראוי לו כפי הכלים שהכין בכפיית יצרו. אמר להם הינוקא, ואתם חברים המחוברים לקב"ה וזה לזה בשלום ואוהבים עצמכם עם הקב"ה ואוהבים זה את זה, בזכות דעת התורה הפנימית המגלה כי מלא כל הארץ כבודו, המגלה אור האהבה המאחד כל אותיות התורה ונשמות ישראל. ומברך אני אתכם כי יומם שהוא אור האהבה שבימים ולילה שהוא אור השכינה, יהיה לפניכם בגלוי אור פנים כבימים טובים,

בין כתיבו בים בעקו, **בכל שעה** אשר בה מתגלה גוון אחר של אותיות התורה, אשר בה מלוכש בהם אור האהבה שבדעת. נשקחו החברים באהבה ושלוש כנ"ל בבחינת דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. **וברכהו** בשפע אור וחיות גדול **כמקודם** בבחינת קדם וראש והתחלה בחינת אהבה שבדעת במוח האב טרם ההולדת הבן. **והלכו** בדרכי התורה לגלות בחינות חדשות של אור אהבה בימים, עד שיתגלה שוב אור אהבה שבדעת גם בתוך הימים, על ידי שהיו צדיקים קדושים גיבורי כוח עושי דברו לשמוע בקול דברו.

אתו לגבי רבי שמעון, ופחו ליה עובדא. תנה, אמר כמה יאות הוא. אבל לא סליק בשמא. אעא דקוק, פד סליק נהוריה, סליק לפום שעתא, ומיד כבה ואשתתקע. ותו הא אמיןא נהורא דא ממה הוי. – באו לפני רבי שמעון לקבל פני רבם ופפרו לו המעשה איך פגשו הינוקא הצעיר בימים אשר גילה להם כאלו הידושים נשגבים, אורות גנוזים. תמה רבי שמעון, איך לכאורה אור אהבה שבדעת האיר בתוך הימים והמידות, ואמר, כמה נאה הוא. אכן כמה נאה ומסודר אור האותיות שגילה זה הינוקא, שבהם מלוכש הוא הנסתר, בחינת אור אהבה שבדעת המלוכש גם בתוך הימים. אבל באמת לא עולה פנימיות אור השכינה בלילה של הגלות בשם וכלי המחזיק ברכתו כראוי, להיות טעם עליון העולה וזוקף ראשו, שאינו נפסק אלא פסיק טעמה כנ"ל. כמשל עץ דק כשעולה אורו, עולה לפי שעה. ומיד כבה ושוקע. כי לא נעשו מספיק כלים על ידי כפיית היצר שבכל יום, כי מצד אחד מאחר והינו ינוקא, אזי הוא קרוב לימים שהיה במוח האב, אך מאידך גיסא, על אף צדקתו של הינוקא, עדין הוא קטן בימים וכלי ההתגברות. לכן לא מאיר באופן קבוע אור האהבה שבדעת שגילה בחידושו אלא ריבוי האור ביחס לכלי גורם כיבוי הנר. ועוד אמרנו אור זה ממה נהיה. דהיינו שנהיה מאור החכמה שלמעלה מהמידות, כי חכמה אותיות כח מה. כי לא נודע מה הוא ועצם מהותו. ולכאורה רמו גם בזה שלא יאריך ימים ח"ו על ממלכתו להיות זקן בתורה בהמשך ימיו, כי מחמת ריבוי האור כבה נרו כנ"ל.

פתח ואמר, (תהלים קיב) גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך. פד פר נש איהו גבור בארץ, גבור בארץ, גבור ביצריה, גבור בארץ ודאי. סליק נהוריה, ואתמשך ביה משיכו פגי, בדין דור ישרים יבורך, יבורך פתיב. – ולכן הדרך כן להמשיכו בתוך המידות בלי שיהיה כבה, על זה פתח ואמר, גיבור בארץ, המגלה כי מלא כל הארץ כבודו ומשיב אל לבו זאת הדעת, כי גם בארציות ומקום הקליפות כבוד התורה מלוכש, כי לית אתר פנוי מינה והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, יהיה זרעו אשר היה במוחו באחדות ואהבה ויצא לפועל, דור ישרים יבורך. כי נמשכת ברכת אור אהבה שבדעת זרעו אשר במוחו גם כן בפועל מדור דור באופן ישר ועילה לעלול מסיבת הסיבות בלבוש בתוך לבוש, בלי שבירת

כלים וריבוי אור. והעל על ידי עמל התורה של הצדיקים, כי הוא גיבור בתורה לגלות אותיותיה בכל מקום לצרפם להאיר בהם אור גדול מלמעלה, ועל ידי שהוא גיבור ביצרו, בחינת גיבורי כוח עושי בדברו, לכן הוא גיבור בארץ ודאי, כי מגלה ודאי, כי מלא כל ארץ כבודו, ויש לו כלים רבים על ידי כפיית היצר שבכל יום בכדי לקבל אור האהבה שבדעת אפילו בתוך המידות אשר בארץ. עולה אורו כמקודם, בטעם הזקוף אשר מעל שם ה' ברוך הוא, ומאירים האותיות מאור רב מלמעלה, ונמשך בו בצדיק הכופה יצרו, אור האהבה שבדעת, משיכות יתר ואור רב של אהבה יתרה מלמעלה יותר מאשר בתחילה בעת הצמצום כדי חיונו, אלא עתה שפע יתר ללא הפסק וכיבוי ושקיעה, אז בעת המשכת אור החיות, דור ישרים שאינם נשברים כנ"ל יבורך מלמעלה, וכן יברך המשך דורותיו בכתוב, להורות שהוא המברך אחרים.

אמר רבי אבא, והא חמינן ונוכי דאמרין מלין עלאי, וקנימין לבתר רישין דעלמא. אמר ליה, ונוקא דאמר מלה דדא, אז תרין, לפום שעתא, פלא פוונה דלהון, מוכטח פר נש פדא, דינפי למילף אורייתא פישראל. אבל דא, דנהורא דיליה קנימא על קיומיה פדעפתא שליב, לאו הכי. ותו, דהא קודשא פריך הוא ותיאובתיה דיליה, לארדא פתפוחא דא, (דף קצ"ב ע"א) זפאה הולקיה. – אמר רבי אבא להקשות מן המציאות, והרי ראינו תינוקות שאמרו דברים עליונים ואחר כך עמדו לחיות ראשי עולם וגדולי דור כאריכות ימים ושנים משיכות יתר וברכה. אמר לו רשב"י, תינוק שאמר מילה אחת או שתים לפי שעה במידה מצומצמת ביותר, אזי אל אף שאמר דברים עליונים, בבחינת אור אהבה שבדעת, אך אמרו זאת בלי כוונתם בדעת שלמה, אלא כנבואה היוצאת מפיחם, וזאת מאחר והיו סמוכים לאור אביהם שבמות. הוא אכן סימן על הבאות ולכן מוכטח אדם זה שיוכה בהמשך ימיו ללמד תורה בישראל. כי אותיות אלו שיצאו מפי מלאך קדוש זה, תורה יבקשו מפיחו לעתיד. אבל זה שאורו עומד על עמדו בדעת שלמה, שמשגי ממש במוחו הקטן אור האהבה שבדעת, לא כך, שהיה נמשך אורו בתוך אריכות הימים, אלא ריבוי האור יהיה גורם כיבוי הנר ח"ו. ועוד סיבה שלא יאריך ימים שהרי הקדוש ברוך הוא בעצמו והאוהב אותו עם עצמו וערגתו והפצו הוא להריח ריח נשמת תפוח זה הצדיק מינקותו בלא חטא, אשר מאן דנפח מדיליה נפח חיות אור האהבה שבדעת בתוך גופו הקדוש, אשרי חלקו שה' הפץ בו קרוב אליו, עד יום תחיית המתים, שאז יתגלה אורו בגופו שוב, ביתר שאת ועו, מריבוי כלי כפיית היצר שישראל הכינו במשך גלות הלילה ועמוד האש שבהם, וימשך חיות התהיה על ידי משיח צדקנו יומם בעמוד ענן, לילה כיום יאיר, קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה במהרה בימינו אמן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.

עצות על פי הלימוד

- א. לצרף לבקש שלום, שיהיה שלום בין ישראל, ויהיה שלום לכל אדם במדותיו, חינו שלא יהיה מחלוק במדותיו ובמאמרותיו, שלא יהא לו חלוק בין בטיבו בין בעקו, תמיד ומצא בו השם יתברך. וזה זכינו עלינו התורה ועלינו הצדיקים שהם נקראים שלום, שעלינו זה יזכה לאהב אותו יתברך בכל מקום הן בטיבו והן, ולאהב את חבריו ויהיה שלום בין כל ישראל:
- ב. צריך שתדע, שאפילו אם אתה משקע במדור הקלפות, ואתה במדרגה תחתונה מאד, אפילו במקומך גם כן שם תוכל למצא אלהות, ומשם אתה יכול לדייק את עצמך בו יתברך ולשוב אליו בתשובה שלמה, כי לא רחוקה היא ממך אלא שבמקומך שם רבו הלבושים:
- ג. צריך כל אחד לראות לקשר לבו לדעתו, שיהיה לבו ברשותו, שיהיה בופה את לבו ותאוותיו אל הדעת היה שיודע מהשם יתברך בכלל שמלא כל הארץ כבודו, עד שישפר ויבטל כל התאוות עלינו הידיעה הזאת. ועלינו זה יזכה לאור האהבה שפרעת שהוא אור הגנוז, שהוא התורה הגנוזה והצדיקים הגנוזים:

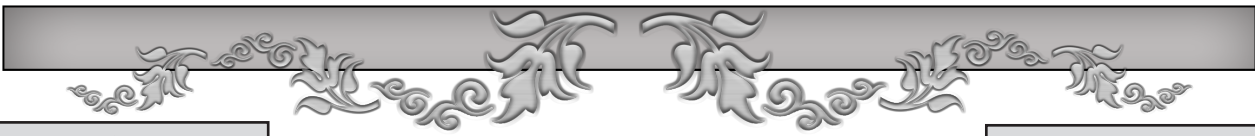
תפילה על פי הלימוד

רבון עלמין אנת' הו' ולא בקש'ון, אנת' הוא עלאה עלי'ך עלאין סתימא דכל סתימין, לית מהש'בה תפיסה בך כלל, אנת' הוא ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין ולית אתר פנוי מנך כלל, כי מלא כל הארץ כבודך ומלכותך בכל משלה. ואתה מחיה את כלם, כל צבא מעלה וכל צבא מטה, כל ההיכלין והמדרגות הקדושות, וכל המדרגות וההיכלין של השמא'ה והספרא אחרא, ואפילו בעשר פתרון דמסאבותא מלבש חיותך, יתברך לעד וילצח ג' צדיקים, ואין שום ספרא אחרא וקלפה וטמאה בעולם שלא יהיה מלבש בהם חיותך יתברך, כי אתה מחיה את כלם, ומבלעדיך אין להם שום חיות וקיום כלל. ואפילו בכל לשונות הגוים ובכל המדות רעות ובכל התאוות רעות, ואפילו בכל העברות והאסורים שבתורה מלבש ומסתר חיותך יתברך, כי מלכותך בכל משלתה. על כן באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי אדוני'בל, לחלות ולחנן לפניך ולשמה פפי לרחמיך והנינותיך, שתחנני בהסדיך הגדולים, ותשפיע עלי שכל ודעת דקדושה וכה וגבורה מאתך, שאזכה להתגבר על יצרי הרע ולכופו להשתעבד לך באמת, ואזכה להפיר אותך ולהתקרב אליך בכל מקום, בין בטיבו בין בעקו חס ושלום, תמיד אתקרב אליך, ואזכה לקום מקרא שבתוב, בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר. ולהתדבק בך תמיד, ותזכני ותעורני להפיר אותך ולהתקרב אליך באמת, ולשוב בתשובה שלמה לפניך ממקום שאני שם עכשיו בעת הזאת, ואם בעונותי הרבים נפילתי למקום

ושנפילתי וירדתי למקום שירדתי, אפי' עלי'כין אני מאמין באמונה שלמה, שגם במקומי שאני שם עכשיו בעת הזאת, גם שם אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנך ובכל המקומות ממשלתך. על כן הוים וחמל עלי, ואל תסתר פניך ממני אפילו במקומות הללו המגנים מאד, "גם שם ידך תנחני ותאחזני ומינך". מלא רחמים, "מעשי ידיך אל תרף" אהו' בי והוציאני מהרה מכל אלו המקומות השפלים והמגנים, ותעורני לבקש אותך תמיד בכל המקומות שאני שם, ואזכה לקום מקרא שבתוב, ובקש'תם משם את ה' אלוקיך ומצאת פי תדרשנו בכל לבך ובכל נפשך. ותהיה נמצא עמי שאני וזכה לדרש ולבקש אותך בראוי, ותקום מקרא שבתוב, נדרשתי ללא שאלו נמצאתי ללא בקשני אמרתי חנני חנני אלגוי לא יקרר בשמי, שטחתי אליך כפי, פרשתי ידי בלי'היום, נפשי בארץ עיפה לך סלה. אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. חננו ה' חננו כי רב שבענו בזה. כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטוננו. דבקה לעפר נפשי חנייך בך בך בך. קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך. הושה לעזרתך ה' תשועתי. ומהר לחלצני ולהוציאני מכל אלו המקומות המגנים והמטנפים והמגומים והמגומים מאד. "אל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה" ומהר לגאלני ברחמיך, ולהוציאני ולהעלותני ולתעורני מכל הפגמים שפגמתי לפניך, עלידי כל החסאים והעונות והפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה, כשוננו ובמויך באנם

וברצון. הוים וחמל עלי ותשפיע עלי פה וגבורה דקדושה מן הכח והגבורה של הצדיקים האמתיים אשר זכו לכף את יצרכ, אשר הם דומים למלאך ה' צבאות ממש ועמדו בגנינות רבות אין מספר, וכבשו את תאוותם וכפו את יצרכ תחתם, עד אשר שברו וכפלו את יצרכ לגמרי, וזכו להתדבק בך באמת, בתכלית הפעלה והשלמות שאין שלמות אחריו. ובזכותם ובהם הגדול נשענתי, שתהם ותחמל עלי בזכותם, ותשפיע עלי מכהם וגבורתם, ותעורני שאזכה גם כן לכף ולהכניע ולשבר ולבטל את יצרי הרע, שאזכה לשבר ולבטל כל התאוות רעות ומדות רעות לגמרי ולא ישאר בי שום רע כלל, ואזכה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת ובכל שלם. ותעורני שרע שנאחו בי יפל ויתבטל לגמרי, והטוב והתורה הקדושה הנעלם ונסתר בי ובמדותי, הפל יתברך ויתגלה ויתוסף עלי אור רב מלעלא, עד שאזכה לגלות ולהאיר כל הטוב שבי. ותזכני לעלות מדרגא לדרגא בקדושה גדולה, עד שאזכה להתקרב אליך, ולהתדבק בך ובתורה הקדושה באמת ובתמימות. ותפתח לי אור הדעת שאזכה להפיר אותך ולהתדבק בך תמיד באהבה ותר, באהבה רבה ואהבת עולם, באמת ובאמונה, בקדושה ובטהרה, ותמעט הצמצומים והלבושים והפגמים המבדילים, ותזכני לידע ולהפיר אותך בלי צמצומים ולבושים רבים, ותקרבני אליך בהתקרבות גדול ובתהגלות הדעת דקדושה מעתה ועד עולם:

לעילוי נשמות
מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה

להצלחת שמעון בן רמונה רוחמה, ולרוע של קיימא
וכן לרפואה שלמה רחל בת מויל ורמונה רוחמה
בת שמחה

לעילוי נשמת מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה

לרפואת חיה ליאורה
בת פטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה